

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р инж. ГЕРГАНА ХРИСТОВА ХРИСТОВА
ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ-СОФИЯ
ПН 3.7 „Администрация и управление“
НС „Икономика и управление“

Относно: ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД за присъждане на образователна и научна степен **„ДОКТОР“** по *професионално направление* „АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ“ с *научна специалност* „СОЦИАЛНО УПРАВЛЕНИЕ“ в УНСС.

Автор на дисертационния труд: МАРИНА СТЕФАНОВА БЕЛЧЕВА
Тема на дисертационния труд: МОДЕЛ ЗА ПРОЕКТНО
УПРАВЛЕНИЕ ПРИ
ИЗПОЛЗВАНЕ НА
ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно **Заповед №631/28.02.2025 г. на Ректора на УНСС.**

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към Факултет УПРАВЛЕНИЕ И АДМИНИСТРАЦИЯ на УНСС по *професионално направление* „Администрация и управление“ с *научна специалност* „Социално управление“ съгласно Заповед на Зам.-ректора по НИД на УНСС.

Обучението е осъществено в *задочна* форма, през периода *април 2020 г. ÷ февруари 2025 г.*

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е в обем от *165 страници*, структуриран във *въведение, три глави* (включващи 34 фигури и 12 таблици), *приноси към дисертационния труд, списък на публикациите по дисертационния труд и използвана литература.* В отделен том са представени *приложенията*

към дисертационния труд с научно добре описан и онагледен, *използвания изследователски инструментариум* и получените резултати от експертното проучване. Проучени и анализирани са *169 литературни източника (81 на български език, 36 на английски език, 25 нормативни актове, 27 информационни и други източници)*, актуални на разглежданата проблематика и коректно използвани от докторантката.

Актуалността на проблема е в разработването и експерименталното доказване приложението на концептуален модел за проектно управление при използване на природни ресурси в релация с техните особености.

Обекта, предмета, целта и поставените изследователски задачи са прецизно поставени и обосновано постигнати от докторантката.

Изследователската теза е ясно формулирана и методически доказана, и постигната от докторантката.

Литературните източници са целево използвани и коректно цитирани в дисертационния труд.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

За постигане на целта и изпълнение на поставените научно-приложни задачи докторантката е използвала системния, структурния и сравнителния подходи, в който са интегрирани емпирични и научни методи на проучване, декомпозиране и композиране (синтез), логически методи за разработване и верифициране (апробиране) на разработената методика. **Има пълно съответствие на използваните научно-експериментални методи и избраната методика на изследване с целта и задачите на дисертационния труд и получените научно-приложни резултати, и приноси.**

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Научно-приложните приноси към дисертационния труд са:

- 1) Идентифицирани са основните форми за използване на природни ресурси, като публично и обществено значимо благо, заедно с техните специфични особености от гледна точка на регулаторните изисквания и приложимите процедури;
- 2) Обобщени са основните фактори за успешната реализация на проекти, свързани с използване на природни ресурси, въз основа на извършено проучване и анализ;
- 3) Анализирани са основните рискове за успешната реализация на проекти, свързани с използване на природни ресурси;

- 4) Чрез анализ на особеностите на проектите, свързани с използване на природни ресурси, е разработен концептуален модел за управление;
- 5) Формулирани са препоръки за по-ефективно управление на проекти, свързани с използване на природни ресурси.

Приемам и определям, като коректно изложени и аргументирано постигнати от автора формулираните приноси в дисертационния труд.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Представени са шест самостоятелни публикации по дисертационния труд с **научно-приложен характер на съдържанието**, от които четири доклада от научни конференции и две статии в специализирани научни издания.

Те в достатъчна степен отразяват съдържанието и основни резултати на дисертационния труд.

6. Оценка на автореферата

Представеният Автореферат е в обем от 32 страници на български и 32 страници английски език. Той отразява най-съществените моменти от разработения дисертационен труд, които са: *обща характеристика на дисертационния труд, структура и съдържание на дисертационния труд, кратко изложение на дисертационния труд, списък на публикациите по дисертационния труд и справка за приносите в дисертационния труд.*

Автореферата в достатъчна степен отразява основните моменти на дисертационния труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Представеният дисертационен труд прави впечатление с методическа последователност и изследователска целенасоченост. Разглежданата тематика е актуална и достигнатите научно-приложни приноси са значими и създават основа за по-нататъшен интерес от заинтересованата научна общност.

Въпреки достойнствата на дисертационният труд биха могли да се направят следните бележки:

- (1) *Доколко е възможно видовете риск при управление на проекти с използване на природни ресурси да бъдат конкретизирани, чрез качествени и количествени показатели.*

(2) Какви са възможностите разработения концептуален модел да бъде обвързан с алгоритъм при вземането на решения предвиждащи адаптивността към конкретните условия.

Препоръката ми към Марина Стефанова Белчева е да продължи научно-приложните си изследвания в областта.

8. Заключение

Дисертационният труд съответства на Закона за развитие на академичния състав на Република България, Правилника за прилагане на закона и съответния Правилник на УНСС. Проведените теоретични, методически и приложни изследвания са в актуална област, която е обект на засилен интерес. Получените научно-приложни приноси биха били основа за по-нататъшен научно-изследователски интерес и бъдещи научни разработки.

Всичко казано то тук ми дава основание **убедително да дам положителната си оценка за разработения и представен дисертационен труд и научно-приложните приноси в него и да предложа на Уважаемото Научно жури да присъди на МАРИНА СТЕФАНОВА БЕЛЧЕВА образователна и научна степен „ДОКТОР” в професионално направление „АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ“ с научна специалност „СОЦИАЛНО УПРАВЛЕНИЕ“.**

**30.04.2025 г.
София**

**Член на научното жури: _____
(доц. д-р инж. Г. Христова)**

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

O P I N I O N

From: Assoc. Prof. Eng. Gergana Hristova Hristova PhD
Technical University of Sofia
Professional Field 3.7 "Administration and Management"
Scientific Specialty "Economics and Management"

Subject: DISSERTATION for awarding the educational and scientific degree "DOCTOR" in the professional field "ADMINISTRATION AND MANAGEMENT" with a scientific specialty "SOCIAL MANAGEMENT" at the University of National and World Economy (UNWE).

Author of the dissertation: MARINA STEFANOVA BELCHEVA
Title of the dissertation: MODEL FOR PROJECT MANAGEMENT IN THE
USE OF NATURAL RESOURCES

Grounds for submitting the opinion: participation as a member of the scientific jury for the defense of the dissertation in accordance with **Order No. 631/28.02.2025** of the **Rector of UNWE**.

1. Information about the PhD Candidate

The PhD candidate was enrolled in a doctoral program at the Faculty of Management and Administration of the University of National and World Economy (UNWE) in the professional field "Administration and Management" with a scientific specialty "Social Management," in accordance with an Order issued by the Vice-Rector for Research and Development of UNWE. The training was conducted in a part-time (distance) form during the period from April 2020 to February 2025.

2. General Characteristics of the Submitted Dissertation

The dissertation consists of 165 pages and is structured into an introduction, three chapters (including 34 figures and 12 tables), contributions to the dissertation, a list of publications related to the dissertation, and a bibliography. The appendices are presented in a separate volume, scientifically describing and illustrating the research tools used and the results obtained from the expert survey.

A total of 169 literary sources have been studied and analysed (81 in Bulgarian, 36 in English, 25 legal documents, and 27 informational and other sources). These sources are relevant to the subject matter and have been properly referenced by the PhD candidate.

The relevance of the topic lies in the development and experimental validation of a conceptual model for project management in the use of natural resources, considering their specific characteristics.

The object, subject, and aim of the research, as well as the research tasks, are precisely defined and have been convincingly achieved by the PhD candidate.

The research thesis is clearly formulated, methodologically justified, and has been successfully validated by the candidate.

The literary sources are purposefully selected and correctly cited throughout the dissertation.

3. Evaluation of the Obtained Scientific and Applied Scientific Results

To achieve the goal and accomplish the set scientific and applied tasks, the PhD candidate used systemic, structural, and comparative approaches, integrating empirical and scientific research methods, decomposition and composition (synthesis), as well as logical methods for developing and verifying (approving) the developed methodology. **There is full alignment between the scientific-experimental methods used and the chosen research methodology with the goal and tasks of the dissertation, as well as with the obtained scientific and applied results and contributions.**

4. Evaluation of the Scientific and Applied Scientific Contributions

The scientific and applied contributions to the dissertation are as follows:

- 1) The main forms of utilizing natural resources as public and socially significant goods have been identified, along with their specific characteristics in terms of regulatory requirements and applicable procedures;
- 2) The key factors for the successful implementation of projects related to the use of natural resources have been summarized based on conducted research and analysis;
- 3) The main risks to the successful implementation of projects related to the use of natural resources have been analysed;
- 4) A conceptual model for project management has been developed through the analysis of the specific characteristics of projects related to the use of natural resources;
- 5) Recommendations have been formulated for more effective management of projects related to the use of natural resources.

I accept and determine that the contributions formulated in the dissertation are correctly presented and convincingly achieved by the author.

5. Evaluation of the Publications Related to the Dissertation

Six independent publications related to the dissertation with a **scientific and applied character have been presented**, including four conference papers and two articles in specialized scientific journals.

These publications sufficiently reflect the content and main results of the dissertation.

6. Evaluation of the Abstract

The presented Abstract is 32 pages long in both Bulgarian and English. It reflects the most important aspects of the developed dissertation, which include: a general description of the dissertation, the structure and content of the dissertation, a brief summary of the dissertation, a list of publications related to the dissertation, and a reference to the contributions made in the dissertation.

The abstract sufficiently covers the main points of the dissertation.

7. Critical Remarks, Recommendations, and Questions

The presented dissertation impresses with methodological consistency and research focus. The topic under discussion is relevant, and the achieved scientific and applied contributions are significant, creating a foundation for further interest from the scientific community.

Despite the merits of the dissertation, the following remarks could be made:

- (1) *To what extent is it possible to specify the types of risks in project management involving the use of natural resources through qualitative and quantitative indicators?*
- (2) *What are the possibilities for linking the developed conceptual model with an algorithm for decision-making, ensuring adaptability to specific conditions?*

My recommendation to Marina Stefanova Belcheva is *to continue her scientific and applied research in the field.*

8. Conclusion

The dissertation complies with the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for the Implementation of the Law, and the corresponding Regulations of UNWE. The conducted theoretical, methodological, and applied research is in a current field that is of growing interest. The obtained scientific and applied contributions could serve as a basis for further academic interest and future scientific developments.

Everything stated above gives me solid grounds to confidently give a positive evaluation of the developed and presented dissertation and its scientific and applied contributions, and to **recommend to the Honourable Scientific Jury**

to award **MARINA STEFANOVA BELCHEVA** the educational and scientific degree
"DOCTOR" in the *professional field* "ADMINISTRATION AND MANAGEMENT"
with a *scientific specialty* in "SOCIAL MANAGEMENT".

30.04.2025
Sofia

Member of the Scientific Jury: _____
(Assoc. Prof. Eng. G. Hristova, PhD)